

**Tartumaa
toidupiiirkond**
2025 Maitseelamused
Võrtsust Peipsini

Elva Teenused

Koolide avatud söögisaalide kuu korraldamine oktoobris

Elva Teenused tegeleb valla haridusasutuste toitlustamisega, panustades aktiivselt kogukonna kaasamisse ja teadlikkuse tõstmisse nii kohaliku toidu kui ka kooli- ja lasteaia- toidu teemal. Innovaatilise lähenemisena korraldatakse igal aastal oktoobris avatud söögisaalide kuu, mille raames saavad kõik huvilised tulla sööma koolitoitu.

Avatud söögisaalide nädala kontseptsioon töötati välja koos kõigi osapooltega ja juurutati Elva vallas esmakordselt 2020. aastal. Algatus laienes avatud söögisaalide kuuks, mille raames tuuakse muuhulgas koolide menüüdes välja tartumaise toidu kasutamine, et toetada seeläbi kohalikke talunikke ning hoogustada tartumaise tooraine kasutamist. Korralduskulusid selle ettevõtmisega ei kaasne, sest söögisaalide külastajad tasuvad ise toidu eest, mida on haridusasutusse sööma tulnud.

Innovaatiline lähenemine kohalikust toorainest valmistatud koolitoidu tutvustamiseks võimaldab saada külastajatelt vahetut tagasisidet koolides kohapeal. Tegemist ei ole pelgalt võimalusega külastada kooli söögisaali, vaid kogeda külastajate emotsioone ja kuulda mõtteid, mis tekivad seoses söödud toidu ning tutvutud köögiga.

Iga haridusasutus, kes avatud söögisaalide kuu algatusega liitub, toob oma avatud nädala käigus menüüs esile kohaliku tartumaise tooraine kasutamise. Lapsed võidavad sellest otseselt. Kooli- ja lasteaiatoit on igale õpilasele väga vajalik toidukord päevas. Kui teadlikud vanemad ja kogukonnaliikmed mõistavad, et köögi personali suure töö ning armastusega valmistatud toit maitseb hästi, saavad nad paremini toetada ka lapsi, innustades neid koolitoitu sööma.

Elva valla avatud söögisaalide kuu algatus, mis arenes kogu maakonna ettevõtmiseks, on tähtis ka laiemas tähenduses, sest aitab tõsta fookusesse kohaliku tooraine ja keskkonnahoidlikkuse. Sellele lisaks aitab see algatus väärtustada ka koolikokkasid ja köögi personali, kes iga päev varahommikust peale panustavad maitstva toidu valmistamisse. Kui ettevõtjad, kohalik omavalitsus ja kogukond mõistavad paremini haridusasutuste toitlustamist – millist toorainet kasutatakse ja kuidas maitsev toit valmib –, saab ühiselt võimestada ka köögi personali. Positiivne tagasiside loob koolikokkadele toetava töömeeleolu ja aitab leida kõiki uut personali. Tööturul on koolikokkadest suur puudus ning avatud söögisaalide kuu annab võimaluse tulla vaatama, kuidas kokk töötab avalikus sektoris ja millised on selle ametikoha rõõmud.

Toidujulgeolekut silmas pidades propageerib Elva Teenused avatud söögisaalide algatuse raames just kohalikku toorainet, mille laialdane kasutuselevõtt haridusasutuste toidus suurendaks kohalike talunike motivatsiooni oma tööga jätkata ja tegevust laiendada. Avalikus sektoris ei ole küll lihtne soetada hanke korras kohalikku toorainet, kuid kui neist kitsaskohtadest pidevalt rääkida, saab olukord hakata muutuma. Tartumaa haridusasutused on seda meelt, et kohalik tooraine peaks olema avalikus sektoris lihtsasti kättesaadav. Tartumaa Omavalitsuste Liidu ellu kutsutud toidujuhtgrupis on seda teemat korduvalt käsitletud. Avatud söögisaalide kuu kogub üha suuremat populaarsust ning 2025. aasta oktoobris laienes ettevõtmiseks, mis kaasas erinevate omavalitsuste koole üle Tartumaa.

Huvi korral võta ühendust ja uuri lähemalt!

Krista Loog, Elva Teenused juhataja

tel +372 5884 4799

e-post krista.loog@elva.ee

elvateenused.ee

Fotod: Ketlin Lääts

 Tartumaa Arendusselts

Kaasrahasanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

